

SYLVIA PLATH

Novemberi levél

Kedves, egyszer csak
Irányt és színt vált a világ. Utcai
Fény repeszi szét a patkányfarkú
Sárgaakác hüvelyét reggel kilenckor.
Észak sarkvidéke ez.

A kis sötét kör.
Itt a fű babahaj – szőke, lenge.
A lég illata zsenge
Zöld, és jóleső.
Gyöngéd ölelését élvezem.

Elönt a forró pír.
Olyan bolondul boldog
Érzés, hatalmas
Vagyok, azt képzelem,
Míg csizmám gyönyörű vörösben tocsog.

Ez az én területem.
Naponta kétszer
Járok itt, szimatolva
A barbár magyalt haragos
Zöld kagylóival, mely valódi vas,

S a régi holtakból vált palánkot.
Szerelmem ók.
Szerelmem, mint a történelem.
Aranylik az almalugas,
Képzeld csak el –
Hetven almafám
Őrzi rőt-arany gömbjeit
Sűrű, sápadt halál-levesben,
A millió aranyos
Levél fémes és rezdületlen.

Ó, szúzi kedves, te árva.
Senki sincs velem
Derékig harmatba járva.
Az elpazarolt arany sötétlő,
Vérző száj, thermopülai győzelem.

A detektív

Mit csinált a nő, amint ez süvöltve tört be,
A hét domb, rőt barázda, kék hegy fölött söpörve?
Elpakolt, hogy helyén legyen a csésze, bögre? Ez lényeges.
Az ablak mellett állt, figyelt?
Vonat sikít a völgyben, akárha lelkek, horgokon.

Halál völgye ez, tehéncsordája mégis jóllakott.
A kertben csalások rázták selymükről az esőt le,
S a gyilkos szem csigaként araszolt, sandán, nyirkosan,
Nem bírt az ujjakra nézni, e haszonlesőkre.
Az ujjak egy asszonyt nyomkodtak a falba,

Testet a csőbe, és szállt a füst.
Tűzre tett évektől búzlik a konyha,
Hazugságot tűztek fel családi fotóként,
És ez egy férfi itt, mosolyát nézze csak.
A gyilkos fegyver? Nem halt meg senki sem.

Nincs is test a házban, se élő, se holt.
Van fényező-szag, vannak plüss-szőnyegek.
Van napsugár, ahogy játszadozik pengéivel,
Kelletlen huligán a lángszínű szobában,
Hol a rádió, mint idős rokon, magában beszél.

Fúrt, akár a nyíl, szúrta, akár a kés?
A mérgek közül melyik lehet?
Idegcsavargató volt, görcsbe rántó? Áramütés?
Az ügy során test nem került elő.
A test egyáltalán nem lényeges.

A légneművé változás esett meg itt.
A száj először, hiányát jelezték,
Amint egy év letelt. Túl mohó volt,
Ezért büntetésként kitétték, mint barnult gyümölcsöt,
Hogy ráncos és aszott legyen.

A mellek követték.
Ők nehezkesebbek voltak, két fehér kő.
A tej sárgán folyt, majd kéken, édesen, akár a víz.
A nyelv nem hiányzott, volt két gyerek,
De csontjuk kilátszott, s a hold csak mosolygott.

Majd a kertkapuk, a száraz fa halom,
A barnás anyaöl-barázdák, az egész uradalom.
A talpaink alatt, Watson, levegő.
A hold van csak itt, foszforba balzsamozva.
A varjú a fán. Jobb, ha noteszt vesz elő.

Vágás

Susan O'Neill Roe-nak

Izgató eset –
Hüvelykujj hagyma helyett.
A tető odavan,
Nem tartja csak egy bőrnyi

Zsanér-féle,
Fedél ez, vagy kalap,
Hullafehér.
Alul piros plüss.

Kis zarándok,
Megskalpolt az indián.
Pulyka-lebernyeg
Szőnyeget bont,

Gördít eléd a szív.
Erre lépek,
Míg rózsás habot ont
Palackom, azt markolom.

Ez ünnepi alkalom.
Elő a résből
Millió zsoldos rohan,
Vöröskabátos, mind olyan.

Ki ellen indul a roham?
Ó kicsiny
Hüvelyk Matyim, gyógyszer
Veszek be, mert levert

A kivérzett,
Papírvékony érzet.
Szabotőr, japán
Kamikáze –

A folt a
Géz Ku-Klux-Klán
Bábuskádön
Borong, komorlik egyre, és

Húsgolyóba gyúrt
Szíved ledöbben:
Mit csöpp malma gyárt,
Csupán a csönd,

Csak hogy összerándulj –
Agyműtött veterán,
Parázna lány,
Sánta hüvelykujj.